

SZCZEGÓLNE WARUNKI I SPOSÓB OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO

w Szkole Podstawowej nr 1 im. Noblistów Polskich w Goleniowie

OCENIANIE, KLASYFIKOWANIE I PROMOWANIE UCZNIÓW KLAS I-III

ROZDZIAŁ I - Cele edukacyjne

1. Wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym.
2. Przygotowanie do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą.
3. Dbłość o to, aby dziecko rozróżniało dobro od zła, było świadome przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz rozumiało konieczność dbania o przyrodę.
4. Kształtowanie systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych dziecku do poznawania i rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz do kontynuowania nauki w klasach IV-VIII szkoły podstawowej.

ROZDZIAŁ II - Rola, rodzaj i funkcje oceny

Ocenianiu podlegają:

- 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia,
- 2) zachowanie ucznia.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia oraz wymagań edukacyjnych wynikających z 78 z realizowanych w szkole programów nauczania;

Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę oddziału, nauczycieli oraz uczniów danego oddziału stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły.

Rola oceniania:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej

Rodzaje ocen:

- **wstępna ocena rozwoju ucznia i jego możliwości** - w klasie I, stanowi podstawę do zapewnienia każdemu uczniowi maksymalnego rozwoju,
- **ocena bieżąca** - informująca ucznia o jego postępach i zachowaniu, wyraźnie wskazująca osiągnięcia i to, co należy usprawnić,
- **ocena podsumowująca**: śródroczna i roczna - wyrażona na piśmie, stanowi syntetyczną informację o osiągnięciach ucznia,
- **końcowa ocena rozwoju ucznia i jego możliwości** - diagnozy końcowe - w klasie III

Funkcje oceny:

1. **informacyjna** - co dziecku udało się poznać, zrozumieć, opanować, jakie umiejętności zdobyło, jaki był wkład pracy;

2. **korekcyjna** — co trzeba zmienić w pracy z dzieckiem, aby uzyskać lepsze efekty; -
3. **motywująca** - zachęca do podejmowania dalszego wysiłku, wskazuje na możliwość osiągnięcia sukcesu, oraz daje dziecku wiarę we własne siły.

Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i oceny końcoworoczne w klasach I-III są ocenami opisowymi, zgodnie z zapisami przyjętymi w statucie szkoły.

W procesie oceniania uwzględniane są następujące obszary:

- indywidualne predyspozycje i możliwości dziecka w opanowaniu materiału edukacyjnego
- stopień zaangażowania ucznia i wkład pracy w procesie zdobywania wiadomości i umiejętności,
- umiejętność rozwiązywania problemów.
- postępy dziecka w rozwoju społeczno – emocjonalnym

ROZDZIAŁ III - Ocenianie osiągnięć uczniów z zajęć edukacyjnych

1. Ocenianiu opisem podlegają umiejętności, których kształtowanie odbywa się przez cały rok szkolny w ramach edukacji: polonistycznej, matematycznej, muzycznej, technicznej, plastycznej, przyrodniczej, społecznej, informatycznej i ruchowej oraz religii i języka angielskiego.
2. Dwa razy w ciągu roku nauczyciel sporządza pełną ocenę opisową śródroczną i roczną.
3. W edukacji wczesnoszkolnej ocenę zawsze poprzedza obserwacja ucznia, działania wspierające go i nakierowujące.
4. W edukacji wczesnoszkolnej stosuje się ocenianie bieżące, które wyrażane jest w formie informacji zwrotnej skierowanej do ucznia w formie ustnej lub pisemnej zawierającej spostrzeżenia na temat osiągnięć oraz konkretne wskazówki: co i w jaki sposób zmienić albo uzupełnić, by dana praca spełniała wymagania.
5. Schemat poprawnej informacji zwrotnej zawiera cztery elementy:
 - a) wyszczególnienie i docenienie mocnych stron pracy dziecka;
 - b) omówienie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy;
 - c) przedstawienie wskazówek dotyczących sposobu poprawienia tych elementów pracy, które są w efekcie niezadowolające;
 - d) wskazanie kierunku i sposobu dalszej pracy ucznia prowadzących do osiągnięcia zamierzonych efektów.
6. W procesie edukacyjno-wychowawczym stosuje się opinie słowne, pochwały, komentarze, upomnienia, wskazówki itp.
7. Stosowane są również oceny wspierające, spełniające funkcje motywującą typu: BRAWO, SUPER, ŁADNIE, POĆWICZ, PRACUJ WIĘCEJ itp.
8. Prace pisemne (np.,testy, sprawdziany, dyktanda) są oceniane w systemie punktowym z możliwością przeliczenia procentowego wraz z komentarzem w formie opisowej, będącym informacją zwrotną wskazującą poziom i zakres opanowania wiadomości i umiejętności objętych sprawdzianem.
9. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom) na terenie szkoły.
10. Informację zwrotną o postępach uczniów rodzice uzyskują w formie ustnej lub pisemnej:
 - poprzez wpis do dziennika elektronicznego Vulkan w rejestrze postępów ucznia,
 - poprzez wpis oceny bieżącej do zeszytu, lub w ćwiczeniach ucznia w formie opisowej,
 - bezpośrednio w trakcie zebrań z rodzicami lub konsultacji indywidualnych dla rodziców,
 - bezpośrednio w trakcie rozmów indywidualnych z nauczycielem.

ROZDZIAŁ IV - Sposoby dokumentowania osiągnięć i postępów uczniów w klasach I-III

1. Rejestrowaniu osiągnięć i postępów uczniów służą: zeszyty uczniów , prace pisemne /dyktanda, kartkówki, sprawdziany/ , karty pracy , dzienniki, prace plastyczno- techniczne w teczkach i na

wystawach, semestralna i roczna ocena opisowa.

2. Nauczyciel gromadzi informacje o uczniu we wszystkich obszarach aktywności ucznia:

- poznawczej,
- artystycznej,
- fizycznej,
- społeczno-emocjonalnej.

Formy i sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów w klasach I – III

- **Ustne** : rozmowy - swobodne, naprowadzane, kierowane, opowiadanie, czytanie, recytacja, odpowiedzi na zadane pytania, wypowiedzi w czasie lekcji,
- **Pisemne**: sprawdziany, testy sprawdzające, dyktanda, karty pracy, ankiety, analiza prac pisemnych w zeszytach, analize prac domowych usprawniających motorykę małą.
- **Oparte na obserwacji pracy** : analiza wytworów ucznia, działania plastyczne, działania techniczne, inscenizacje, aktywność muzyczna.

ROZDZIAŁ V - Wymagania edukacyjne w klasach I-III

Wymagania edukacyjne klasa 1

Edukacja polonistyczna

1. Słuchanie

Uczeń:

- uważnie słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników
- słucha z uwagą wierszy, opowiadań i innych tekstów

2. Mówienie

Uczeń:

- odpowiada na pytania dotyczące tekstów
- konstruuje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym
- używa bogatego słownictwa
- dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe
- recytuje wiersze

3. Czytanie

Uczeń:

- czyta po cichu teksty drukowane
- czyta głośno i wyraźnie wskazane teksty (drukowane i pisane samodzielnie)
- czyta wybrane książki
- wyszukuje w tekstach wskazane fragmenty
- czyta tekst ze zrozumieniem

4. Pisanie

Uczeń:

- poprawnie pisze i łączy litery
- prawidłowo rozmieszcza pismo w liniaturze
- pisze czytelnie zdania
- bezbłędnie przepisuje zdania
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania
- układa zdarzenia we właściwej kolejności
- przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach
- pisze z pamięci zdanie

5. Kształcenie językowego

Uczeń:

- wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby
- układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych
- wyróżnia wyrazy w zdaniach
- wyróżnia zdania w wypowiedziach
- łączy wyrazy w wypowiedzenie
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące

6. Samokształcenie

Uczeń:

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów

Edukacja matematyczna

1. Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

Uczeń:

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie
- określa kierunki względem siebie
- określa kierunki względem innej osoby
- określa kierunki na kartce
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy
- posługuje się pojęciami: rząd pionowy, rząd poziomy, rząd ukośny

2. Liczby i ich własności

Uczeń:

- liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 10
- odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 10
- porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$
- zna strukturę liczby dwucyfrowej
- rozumie aspekt porządkowy liczby
- stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”

3. Posługiwanie się liczbami

Uczeń:

- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20 z użyciem konkretów, np. na chodniczkach liczbowych, liczydełkach
- dostrzega związki dodawania z odejmowaniem
- rozkłada liczby drugiej dziesiątki na składniki
- stosuje przemienność dodawania
- rozumie na czym polega mnożenie i dzielenie
- mnoży i dzieli w zakresie 30 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji
- dodaje i odejmuje pełne dziesiątki w zakresie 100 z użyciem konkretów

4. Czytanie tekstów matematycznych

Uczeń:

- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań
- rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na dodawanie i odejmowanie w zakresie 20
- układa zadania do ilustracji, działania lub pytania
- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku
- potrafi rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadanie

- bezsensowne życiowo)
- rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na mnożenie i dzielenie w zakresie 30 z użyciem konkretów lub ilustracji
- analizuje i rozwiązuje zadania
- odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”

5. Pojęcia geometryczne

Uczeń:

- rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt
- posługuje się jednostkami długości: centymetr, milimetr
- mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru
- rozumie, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka
- rozpoznaje figury osiowosymetryczne

6. Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

Uczeń:

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie
- rozróżnia nominały na monetach
- wykonuje proste obliczenia pieniężne
- zna i wymienia nazwy dni tygodnia
- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe
- zna nazwy miesięcy i pór roku
- rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego
- odczytuje godziny na zegarze
- posługuje się jednostkami czasu (godzina)
- wykonuje proste obliczenia zegarowe
- posługuje się jednostkami masy (kilogram)
- wykonuje proste obliczenia wagowe
- posługuje się jednostkami pojemności (litr)
- wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością
- mierzy i odczytuje temperaturę, wskazuje najwyższą lub najniższą temperaturę
- rozumie, do czego służą pieniądze, co to jest gotówka, jak się rozmienia pieniądze, jak się robi zakupy, co to jest reszta, dlaczego ludzie pracują, co to jest potrzeba, co można oszczędzać, co można robić w banku
- wykonuje proste zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji
- rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne

Edukacja społeczna

1. Rozumienie środowiska społecznego

Uczeń:

- zna reguły postępowania w grupach społecznych, do których należy
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości
- przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia
- współpracując zgodnie z ustalonymi zasadami
- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród
- współpracuje w grupie
- wykonuje w zespołach prace projektowe
- przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier
- wie, dlaczego warto pomagać osobom potrzebującym
- rozwija swoją samodzielność (np. pakowanie plecaka do szkoły, dbanie o swój pokój, ubieranie się odpowiednio do pogody, przygotowanie zdrowej kanapki, nakrywanie do

- stołu, planowanie zajęć, opieka nad zwierzętami domowymi)
- twórczo rozwiązuje problemy, stosuje elementy myślenia krytycznego – ocenia sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania
- przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz poszukuje własnych metod zapamiętywania

2. Orientacja w czasie historycznym

Uczeń:

- zna i szanuje wybrane zwyczaje i tradycje polskie (np. związane ze świętami, powitaniem wiosny)
- rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy

Edukacja przyrodnicza

1. Rozumienie środowiska przyrodniczego

Uczeń:

- wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku
- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną
- zna nazwy ptaków odlatujących na zimę i zimujących w Polsce
- obserwuje pogodę i zna jej elementy
- prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty
- zna zimowe zjawiska przyrodnicze (śnieg, mróz, szron, lód)
- rozpoznaje w otoczeniu popularne owady
- rozpoznaje zwiastuny wiosny
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów (rzeka)
- chroni przyrodę
- wie, w jaki sposób należy opiekować się zwierzętami domowymi
- rozróżnia krajobrazy Polski
- segreguje odpady

2. Funkcje życiowe człowieka, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

Uczeń:

- odróżnia znaki ewakuacyjne od drogowych
- rozpoznaje najważniejsze znaki ewakuacyjne i drogowe
- zna omawiane zawody użyteczności publicznej (policjant, strażak, lekarz, ratownik medyczny, rolnik, dietetyk, ogrodnik, weterynarz, leśnik, szewc, zegarmistrz, astronom, ratownik GOPR)
- potrafi wymienić pięć zmysłów: wzrok, słuch, dotyk, smak, węch; wie, do czego ludziom służą zmysły
- wie, na czym polega zdrowe odżywianie
- wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie
- wskazuje ubiory odpowiednie do stanu pogody
- zna europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna)
- wie, jak zachować bezpieczeństwo np. w górach, nad wodą
- wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody
- rozwija swoją uważność, koncentrację na wykonaniu zadania

3. Rozumienie przestrzeni geograficznej

Uczeń:

- określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy
- odczytuje podstawowe informacje z mapy Polski

- wymienia nazwę stolicy Polski i wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju
- wymienia nazwy największych miast Polski
- wymienia nazwy kilku parków narodowych Polski oraz wie, co jest w nich charakterystycznego
- przedstawia charakterystyczne dyscypliny sportowe

Edukacja plastyczna

1. Percepcja wizualna, obserwacje doświadczenia

Uczeń:

- wyróżnia w pracach plastycznych charakterystyczne i indywidualne cechy ludzi w zależności od wieku i płci, typu budowy
- określa cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowę, ubarwieniu, sposobach poruszania się
- rozróżnia barwy
- wie, że są różne rodzaje farb

2. Działalność ekspresji twórczej

Uczeń:

- wykonuje prace plastyczne na podany temat
- rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem
- maluje farbami, używając pędzli
- wydziera, wycina, składa, przyklepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny
- lepi z plasteliny
- projektuje prace przestrzenne
- estetycznie wykonuje prace plastyczne
- wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy

3. Recepcja sztuk pięknych

Uczeń:

- zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki

Edukacja techniczna

1. Organizacja pracy

Uczeń:

- planuje i realizuje własne projekty i prace
- zachowuje ład i porządek w miejscu pracy
- współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych
- zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy

2. Znajomość informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania

Uczeń:

- wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych
- samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej

3. Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych

Uczeń:

- bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego

Edukacja informatyczna

Uczeń:

- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego
- posługuje się komputerem w zakresie uruchamiania programu
- korzysta z myszy i klawiatur
- wie jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia
- wie jaka jest poprawna pozycja ciała przy pracy z komputerem, jaka jest bezpieczna odległość oczu od monitora
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera

Edukacja muzyczna

1. Słuchanie muzyki

Uczeń:

- rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody
- aktywnie słucha muzyki
- poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np.: smutną / wesołą, energiczną / spokojną, marszową / usypiającą
- rozróżnia kierunek melodii (wznoszący, opadający)

2. Ekspresja muzyczna, śpiew

Uczeń:

- chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki
- dobiera do rysunku dźwięki wydobywane głosem
- śpiewa wybrane piosenki ludowe
- śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych

3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec

Uczeń:

- wykonuje układy ruchowe do utworów
- uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki
- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami

4. Gra na instrumentach muzycznych

Uczeń:

- odtwarza i tworzy rytmy
- akompaniuje do utworu
- wyróżnia balet jako rodzaj tańca
- rozpoznaje instrumenty muzyczne (trąbka)
- wie, czym jest orkiestra

5. Znajomość form zapisu dźwięku

Uczeń:

- rozróżnia gestem dźwięki i zna budowę piosenki

Wychowanie fizyczne

Uczeń:

- Poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne.
- Uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną.
- Reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe.

- Pokonuje przeszkody, skacze, biega.
- Wykonuje ćwiczenia równoważne.
- Sprawnie pokonuje tor przeszkód.
- Rzuca i chwytą, kozłuje i toczy piłkę, rzuca do celu.
- Bierze udział w grach i zabawach ruchowych.
- Zna zalety aktywnego wypoczynku.
- Chętnie uczestniczy w wycieczkach.
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych.
- Rozumie, że należy przestrzegać zasad higieny i właściwie się odżywiać.
- Wie, że nie wolno samodzielnie zażywać żadnych leków.
- Dbą o prawidłową postawę ciała w każdej sytuacji.
- Bierze udział w działaniach mających na celu zapobieganiu chorobom i promowania zdrowego stylu życia.

Wymagania edukacyjne klasa 2

Edukacja polonistyczna

1. Słuchanie

Uczeń:

- uważnie słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników
- słucha z uwagą wierszy, opowiadań i innych tekstów
- słucha informacji na różne tematy
- wykonuje zadania według usłyszanej instrukcji

2. Mówienie

Uczeń:

- odpowiada na pytania dotyczące tekstów
- konstruuje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym
- używa bogatego słownictwa
- dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe
- recytuje wiersze
- uczestniczy w rozmowach na forum klasy
- wypowiada się na temat wysłuchanego lub przeczytanego tekstu
- opisuje ilustrację lub fragment tekstu
- wypowiada się płynnie i wyraziście w uporządkowanej formie
- poprawia błędy w swojej wypowiedzi

3. Czytanie

Uczeń:

- czyta po cichu teksty drukowane
- czyta głośno i wyraźnie wskazane teksty (drukowane i pisane samodzielnie w zeszytach)
- czyta wybrane książki
- wyszukuje w tekstach wskazane fragmenty
- czyta tekst ze zrozumieniem
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń i ich wzajemną zależność

4. Pisanie

Uczeń:

- pisze czytelnie zdania
- bezbłędnie przepisuje zdania
- uzupełnia teksty wyrazami w odpowiedniej formie

- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania
- układa zdarzenia we właściwej kolejności
- przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach: z **rz** wymiennym na **r**, z **rz** niewymiennym, z **u** na początku i końcu wyrazu oraz z zakończeniem **-uje**, z **h** niewymiennym, nazwach geograficznych i nazwach mieszkańców państw i kontynentów, z **ó** wymiennym na **o**, **a**, **e** oraz **ó** niewymiennym; z **ź** wymiennym na **g**, **z**, **s**, **dz**, **h**, **ż**; z **ż** niewymiennym; **ch** wymiennym na **sz**; **ch** niewymiennym; **ch** na końcu wyrazów; ze spółgłoskami miękkimi (**ś-si**, **ć-ci**, **ń-ni**, **ź-zi**, **dź-dzi**); z **nie** z czasownikami
- pisze poprawnie wielkie litery w zapisie tytułów książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej
- pisze zdania z pamięci i ze słuchu
- rozpoznaje formy wypowiedzi (list, opis postaci, życzenia, opis przedmiotu, notatkę, ogłoszenie, zaproszenie)
- potrafi napisać: list, opis postaci, życzenia, opis przedmiotu, notatkę, ogłoszenie, zaproszenie

5. Kształcenie językowego

Uczeń:

- wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby
- zna polski alfabet
- układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych
- wyróżnia wyrazy w zdaniach, wyróżnia zdania w wypowiedziach
- łączy wyrazy w wypowiedzenie
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki i przymiotniki
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące oraz wykrzyknikowe
- wie, że istnieją związki frazeologiczne (połączenia wyrazów, których znaczenie jest przenośne, a nie dosłowne)
- potrafi rozwinąć zdanie
- potrafi dobrać do wskazanych wyrazów wyrazy przeciwstawne, bliskoznaczne, zgrubienia, zdrobienia
- wie, co to jest rodzina wyrazów

6. Samokształcenie

Uczeń:

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów
- korzysta z różnych źródeł informacji

Edukacja matematyczna

1. Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

Uczeń:

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie
- określa kierunki względem siebie lub innej osoby oraz na kartce
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy
- posługuje się pojęciami: wiersz, kolumna, skos
- wie, co to jest plan (miasta, terenu)

2. Liczby i ich własności

Uczeń:

- liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 100
- odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 100 oraz w zakresie 1000
- liczy pełnymi setkami
- porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$

- zna strukturę liczb dwucyfrowych i trzycyfrowych
- rozumie aspekt porządkowy liczby
- wie, jak na osi liczbowej są ustawione liczby
- stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”, „liczba 2 razy większa / mniejsza”

3. Posługiwanie się liczbami

Uczeń:

- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z użyciem konkretów, np. na chodniczkach liczbowych, liczydełkach
- dodaje i odejmuje pełne setki w zakresie 1000 na zasadzie analogii
- dostrzega związki dodawania z odejmowaniem
- rozkłada liczby dwucyfrowe na składniki
- stosuje przemienność dodawania
- rozumie na czym polegają mnożenie i dzielenie, zna związek między tymi działaniami
- stosuje przemienność mnożenia
- rozkłada na czynniki liczby w zakresie tabliczki mnożenia
- mnoży (w tym przez 1 i 0) i dzieli w zakresie 100 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji
- rozróżnia liczby parzyste i nieparzyste

4. Czytanie tekstów matematycznych

Uczeń:

- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań
- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku
- rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie w zakresie 100
- układa zadania do ilustracji, działania lub pytania
- potrafi rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadanie bezsensowne życiowo)
- rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe na mnożenie i dzielenie w zakresie 100 z użyciem konkretów lub ilustracji
- rozwiązuje zadania tekstowe złożone za pomocą dwóch działań
- analizuje i rozwiązuje zadania
- odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”

5. Pojęcia geometryczne

Uczeń:

- rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt
- wyróżnia boki w wielobokach
- konstruuje figury z patyczków, sznurków, gumek
- posługuje się jednostkami długości: kilometr, metr, centymetr, milimetr
- rozumie, co to jest odcinek
- mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru
- rysuje wieloboki o podanych wymiarach
- rozumie, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, a $1\text{ m} = 100\text{ cm}$
- posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu $1\text{ m } 50\text{ cm}$
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka
- rozpoznaje figury osiowosymetryczne; wie, co to jest oś symetrii
- odróżnia figury płaskie od przestrzennych
- dostrzega i wskazuje rytmy na płaszczyźnie

6. Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

Uczeń:

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie

- rozróżnia nominały na monetach
- rozumie, że 1 zł = 100 gr
- wykonuje proste obliczenia pieniężne w zakresie 100
- posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu 1 zł 10 gr
- zna i wymienia nazwy dni tygodnia
- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe
- zna nazwy miesięcy i pór roku,
- wie, ile dni może mieć miesiąc
- rozpoznaje znaki rzymskie od I do XII
- potrafi zapisywać datę
- rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego
- odczytuje godziny na zegarze (pełne godziny, godziny i minuty w systemie 12-godzinnym i 24-godzinnym)
- posługuje się jednostkami czasu (doba, godzina, minuta, kwadrans)
- wykonuje proste obliczenia zegarowe
- posługuje się jednostkami masy (kilogram, dekagram)
- rozumie, że 1 kg = 100 dag
- wykonuje proste obliczenia wagowe
- posługuje się jednostkami pojemności (litr, pół litra, ćwierć litra)
- wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością
- mierzy i odczytuje temperaturę, wskazuje najwyższą lub najniższą temperaturę
- stosuje pojęcia połowa i ćwierć w sytuacjach życiowych
- rozumie, do czego służą paragony i kody kreskowe; jakie zachowania są ekologiczne, a jakie ekonomiczne; na czym polega sprzedaż, wymiana lub oddanie komuś produktu; wie, co to jest gratis; rozumie, że towary bywają podrabiane i jakie z tego wynikają niebezpieczeństwa; zapoznaje się z długością czasu pracy zawodowej dorosłych; zapoznaje się z pojęciami popyt, podaż, zysk strata; wie, do czego służy reklama produktu; rozumie, że ceny mogą rosnąć lub maleć
- wykonuje różnego rodzaju zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji
- rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne

Edukacja społeczna

1. Rozumienie środowiska społecznego

Uczeń:

- zna reguły postępowania w grupach społecznych, do których należy
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości
- przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia
- współpracując zgodnie z ustalonymi zasadami
- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród
- współpracuje w grupie
- wykonuje w zespołach prace projektowe
- przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier
- stosuje pojęcia porozumienie i umowa
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości np. sprawiedliwość, szacunek, odpowiedzialność, przyjaźń, pomoc, uczciwość
- rozpoznaje i nazywa różne grupy społeczne do których nie należy, np. inne narodowości, mieszkańców kontynentów
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów dotyczące obchodzenia świąt
- kulturalnie zwraca się do innych i stosuje zwroty grzecznościowe
- wie, jak kulturalnie należy zachować się w środkach transportu oraz w miejscach publicznych
- rozwija swoją samodzielność (np. potrafi zaoferować swoją pomoc drugiej osobie [tutoring

rówieśniczy], potrafi przygotować listę zakupów i wie, jak kupować mądrze, stara się samodzielnie przygotować prezenty dla bliskich lub obdarować ich swoją uwagą, czasem, uśmiechem; uczy się korzystać z różnych źródeł wiedzy [atlasów, słowników, albumów i innych książek], dba o swoje ciało i je obserwuje, stara się być odpowiedzialny i dotrzymywać ustalonych umów i zasad, wie, jak być bezpiecznym w czasie wakacyjnego wyjazdu)

- twórczo rozwiązuje problemy, stosuje elementy myślenia krytycznego – ocenia sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania
- przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz poszukuje własnych metod zapamiętywania

2. Orientacja w czasie historycznym

Uczeń:

- zna i szanuje wybrane zwyczaje i tradycje polskie (np. związane ze świętami, powitaniem wiosny)
- rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy
- wie, jakie tradycje są związane z obchodzeniem Święta Niepodległości
- rozumie, kim jest patriota
- zna postacie wielkich Polaków (Jan Paweł II)

Edukacja przyrodnicza

1. Rozumienie środowiska przyrodniczego

Uczeń:

- wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku
- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną
- rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla danego kontynentu
- obserwuje pogodę i zna jej elementy (wiatr)
- wie, jakie skutki wywołuje ocieplenie klimatu
- zna skutki związane z zimowymi zjawiskami atmosferycznymi (śnieg, mróz)
- prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty
- rozpoznaje drzewa liście i iglaste
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów (las, pole, park, łąka)
- zna rośliny uprawiane na polach (zboża, rośliny okopowe, oleiste i włókniste)
- wie, że są organizowane różnego rodzaju akcje na rzecz ochrony środowiska np. Światowy Dzień Ziemi
- wie, w jaki sposób należy segregować odpady
- wie, czym charakteryzują się pory roku i rozumie ich cykliczność (ruch obiegowy Ziemi)
- wie, dlaczego na Ziemi występuje dzień i noc (ruch obrotowy Ziemi)
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym

2. Funkcje życiowe człowieka, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

Uczeń:

- rozpoznaje najważniejsze znaki i drogowe
- wie, na czym polega zdrowe odżywianie
- wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie, jak zapobiegać chorobom (dbanie o odporność)
- wie, jak uniknąć niebezpieczeństwa poza domem
- zna europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna, GOPR, WOPR)
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych
- ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka
- wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody

- zna warunki sprzyjające uczeniu się
- wie, jakie skutki może wywołać przebywanie w nadmiernym hałasie
- rozwija swoją uważność, koncentrację na wykonaniu zadania
- wie, na czym polega praca lekarza
- wie, jaką rolę w organizmie człowieka pełnią najważniejsze narządy wewnętrzne

3. Rozumienie przestrzeni geograficznej

Uczeń:

- wie, gdzie w Polsce znajdują się miejsca pamięci narodowej
- odczytuje podstawowe informacje z mapy świata
- zna nazwy kontynentów oraz ich charakterystyczne cechy
- wskazuje główne kierunki na mapie

Edukacja plastyczna

1. Percepcja wizualna, obserwacje doświadczenia

Uczeń:

- wyróżnia w pracach plastycznych charakterystyczne i indywidualne cechy ludzi w zależności od wieku i płci, typu budowy
- wyróżnia w pracach plastycznych barwę i fakturę
- wyróżnia w pracach plastycznych kształty obiektów, ich położenie, wielkość, proporcje
- określa cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowę, ubarwieniu, sposobach poruszania się

2. Działalność ekspresji twórczej

Uczeń:

- wykonuje prace plastyczne na podany temat
- rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem
- maluje farbami, używając pędzli
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny
- lepi z plasteliny
- projektuje prace przestrzenne
- estetycznie wykonuje prace plastyczne
- wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy lub lektur
- wykonuje prace potrzebne do aktywności artystycznej (np. do przedstawienia)
- wykonuje prace plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć i zachowań (np. prezent, zaproszenie)

3. Recepcja sztuk pięknych

Uczeń:

- zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki
- nazywa dziedziny sztuk plastycznych
- wyróżnia gatunki malarstwa (portret, martwa natura, abstrakcja, kolaż, pejzaż)
- wie, czym jest animacja, witraż
- wyjaśnia pojęcia: oryginał, kopia, miniatura, reprodukcja

Edukacja techniczna

1. Organizacja pracy

Uczeń:

- planuje i realizuje własne projekty i prace
- zachowuje ład i porządek w miejscu pracy
- stosuje umiar w korzystaniu z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń podczas realizacji

- prac technicznych
- współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych
- zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy

2. Znajomość informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania

Uczeń:

- wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych
- samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej lub tylko słownej.
- wykonuje pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania

3. Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych

Uczeń:

- bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego
- wyjaśnia działanie urządzeń wykorzystywanych np. w gospodarstwie domowym i w szkole

Edukacja informatyczna

Uczeń:

- zna podstawowe elementy budowy stanowiska komputerowego
- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego
- posługuje się komputerem w zakresie uruchamiania programu - korzysta z myszy i klawiatury
- umie posługiwać się wybranymi programami i grami edukacyjnymi
- wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia
- wie, jaka jest prawidłowa pozycja ciała przy pracy z komputerem, jaka jest bezpieczna odległość oczu od monitora
- rozumie, jakie zagrożenia wynikają z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu w komunikacji multimedialnej
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera i multimedialnych

Edukacja muzyczna

1. Słuchanie muzyki

Uczeń:

- rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody
- aktywnie słucha muzyki
- poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np.: smutną / wesołą, energiczną / spokojną, marszową / usypiającą
- rozróżnia dźwięki melodii (ciche – głośne, wysokie – niskie)
- rozróżnia tempo melodii (szybkie – wolne)
- reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych
- rozpoznaje instrumenty muzyczne (perkusyjne: trójkąt, bębenek, klawesy, tamburyn, werbel; instrumenty klawiszowe: fortepian, pianino, keyboard)
- zapoznaje się z utworami Fryderyka Chopina i postacią kompozytora
- rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór lub orkiestrę
- słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych

2. Ekspresja muzyczna, śpiew

Uczeń:

- chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki
- dobiera do rysunku dźwięki wydobywane głosem

- śpiewa wybrane piosenki ludowe
- śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych

3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec

Uczeń:

- wykonuje układy ruchowe do utworów
- uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki
- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami

4. Gra na instrumentach muzycznych

Uczeń:

- odtwarza i tworzy rytmy
- akompaniuje do utworu na instrumentach perkusyjnych lub stosuje gesty dźwiękonaśladowcze

5. Znajomość form zapisu dźwięku

Uczeń:

- rozróżnia gestem dźwięki i zna budowę piosenki
- w zabawie z instrumentami perkusyjnymi zapisuje dźwięki np. poprzez układ piktogramów; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie
- wie, do czego służy zapis nutowy
- zna nazwy znaków służących do zapisu nutowego (pięciolinia, nuty, klucz wiolinowy, kreska taktowa)
- wie, jakie urządzenia służą do odtwarzania dźwięku (dawniej i dziś)

Wychowanie Fizyczne

Uczeń:

- Bierze udział w krótkich marszobiegach.
- Uczy się poprawnie wykonywać ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne.
- Rozumie, że należy dbać o swoją sprawność fizyczną.
- Reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe.
- Pokonuje przeszkody, skacze, i biega.
- Wykonuje proste ćwiczenia równoważne w różnych układach.
- Systematycznie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa.
- Rzuca i chwytą, kozłuje i toczy piłkę.
- Bierze udział w grach i zabawach sportowych.
- Stara się respektować zasady w czasie gier i zabaw.
- Właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę.
- Przestrzega zasad i je respektuje w czasie gier i zabaw.
- Uprawia wybraną dyscyplinę sportową.
- Dbą o higienę osobistą.
- Stara się dbać o ład i porządek otoczenia.
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych.
- Dostrzega niebezpieczeństwo związane z: zatruciami pokarmowymi, środkami chemicznymi, narkotykami, grzybami, alkoholem, papierosami, lekami, ogniem, urządzeniami elektrycznymi i gazowymi.
- Potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy.

- **Wymagania edukacyjne klasa 3**

Edukacja polonistyczna

1. Słuchanie

Uczeń:

- słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie;
- wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi;
- słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby;
- słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji; słucha tekstów interpretowanych artystycznie, szuka własnych wzorców poprawnej artykulacji i interpretacji słownej w języku ojczystym;
- słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedziania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.

2. Mówienie

Uczeń:

- wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu;
- formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia;
- wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym;
- porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji; nadaje znaczenie i tytuł obrazom, a także fragmentom tekstów;
- układa w formie ustnej opowiadanie oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy;
- recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie;
- dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy;
- wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi.

3. Czytanie

Uczeń:

- czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych;
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie oraz teksty drukowane;
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i drugorzędne; wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swą ocenę, wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze; odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych;
- wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela;
- eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera,

komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu;

- wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis;
- czyta samodzielnie wybrane książki.

4. Pisanie

Uczeń:

- pisze odręcznie, czytelnie, płynnie, zdania i tekst ciągły, w jednej linii; rozmieszcza właściwie tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst;
- układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzi w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć; opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody na podstawie własnych obserwacji lub lektury;
- pisze notatkę, życzenie, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list; zapisuje adres nadawcy i odbiorcy; pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe;
- pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć;
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne;
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery;
- zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych;
- stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk;
- układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności, układa i zapisuje plan wypowiedzi.

5. Kształcenie językowego

Uczeń:

- wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski;
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone;
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie;
- rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym;
- łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze i zdanie złożone;
- odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, listem, życzeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem, listem.

6. Samokształcenie

Uczeń:

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego;
- korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów internetu i rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

Edukacja matematyczna

1. Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

Uczeń:

- określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku);
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów;
- posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos.

2. Liczby i ich własności

Uczeń:

- liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.;
- odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1 500, 10 000, 800 000);
- wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową;
- porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: .

3. Posługiwanie się liczbami

Uczeń:

- wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań;
- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach);
- mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań;
- dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$; mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie.

4. Czytanie tekstów matematycznych

Uczeń:

- analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób; 2. układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.

5. Pojęcia geometryczne

Uczeń:

- rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijce odcinki i łamane; rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową;
- mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi; wyjaśnia pojęcie kilometr;
- mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych

bokach;

- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.

6. Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

Uczeń:

- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka;
- dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć;
- wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej;
- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta, sekunda; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera; zapisuje daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII;
- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją;
- dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych;
- waży; używa określeń: kilogram, dekagram, gram, tona; zna zależności między tymi jednostkami; odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
- wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne;
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

Edukacja społeczna

1. Rozumienie środowiska społecznego

Uczeń:

- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;
- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;
- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne;
- przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych;
- rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości;
- opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne;
- stosuje pojęcia: porozumienie, umowa; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole; wymienia przykłady powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, np. stowarzyszenia pomocy chorym i niepełnosprawnym dzieciom, organizacje ekologiczne, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa czy Unia Europejska;

- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.

2. Orientacja w czasie historycznym

Uczeń:

- opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne;
- rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe, np. związane z regionem Polski, w którym mieszka;
- uczestniczy w świątach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.;
- rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron”, wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski;
- wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich;
- opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, instrumenty muzyczne itp.;

Edukacja przyrodnicza

1. Rozumienie środowiska przyrodniczego

Uczeń:

- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną;
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie;
- rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym;
- odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia;
- prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi;
- planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego;
- chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie;
- segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.

2. Funkcje życiowe człowieka, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

Uczeń:

- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych;
- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;

- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet;
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego;
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;
- ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi;
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;
- ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
- ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.

3. Rozumienie przestrzeni geograficznej

Uczeń:

- określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe;
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych;
- czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem;
- wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie;
- przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie;
- wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów;

Edukacja plastyczna

1. Percepcja wizualna, obserwacje doświadczenia

Uczeń:

- wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach: kształty obiektów :
- nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe,

- wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt,
- barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę,
- cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się;
- określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany), kompozycje o budowie symetrycznej.

2. Działalność ekspresji twórczej

Uczeń:

- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem;
- maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli;
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.;
- modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych;
- powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych;
- wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej;
- wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie);
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
- tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory.

3. Recepcja sztuk pięknych

Uczeń:

- nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę, w tym dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swego pochodzenia lub innych;
- wyjaśnia pojęcia: oryginał czy kopia obrazu lub rzeźby; miniatura obrazu lub rzeźby; reprodukcja itp.; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych

Edukacja techniczna

1. Organizacja pracy

Uczeń:

- planuje i realizuje własne projekty/prace; realizując te projekty/prace współdziała w grupie;
- wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa;
- ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencja, gospodarność, oszczędność,
- umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń;
- organizuje pracę, wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie; zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa, z uwzględnieniem selekcji informacji,
- wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych.

2. Znajomość informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania

Uczeń:

- odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną;
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne: z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp., używając połączeń rozłącznych: spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną,
- wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.

3. Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych

Uczeń:

- wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole;
- posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole.

Edukacja informatyczna

1. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów

Uczeń:

- układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności;
- tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu;
- rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.

2. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych

Uczeń:

- programuje wizualnie: proste sytuacje lub historię według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera bądź innego urządzenia cyfrowego;
- tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia;
- powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe (doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów);
- zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.

3. Posługiwanie się komputerem urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi, posługiwanie się komputerem.

Uczeń:

- posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania;
- kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem;
- korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.

4. Rozwijanie kompetencji społecznych

Uczeń:

- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;
- wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.

5. Przestrzeganie prawa i zasad bezpieczeństwa

Uczeń:

- posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami;
- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci internet;
- przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w internecie.

Edukacja muzyczna

1. Słuchanie muzyki

Uczeń:

- słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje;
- słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych;
- reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych;
- odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne;
- rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę;
- rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.;
- słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.

2. Ekspresja muzyczna, śpiew

Uczeń:

- śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt;
- nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym świąt narodowych;
- śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych;
- śpiewa dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu;
- rozpoznaje i śpiewa hymn Polski;
- śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym.

3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec

Uczeń:

- przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów);
- interpretuje ruchem schematy rytmiczne;
- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami;
- wykonuje pląsy;
- porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce;
- tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie;
- tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata).

Wychowanie fizyczne

1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia.

Uczeń:

- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich

- zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie;
- dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu;
- wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia;
- przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu;
- ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń;
- uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

2. Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych.

Uczeń:

- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jednoonóż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty;
- pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobieg;
- rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i ruchu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednoonóż i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, skacze w dal dowolnym sposobem, skacze przez skakankę, wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki, skoki zajęcze;
- wykonuje ćwiczenia zwinnościowe: skłony, skrętoskłony, przetoczenie, czołganie, podciąganie, czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu, wspina się, mocowanie w pozycjach niskich i wysokich, podnoszenie i przenoszenie przyborów;
- wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego;
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem np. na ławeczce gimnastycznej;
- samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wadom postawy.

3. Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych.

Uczeń:

- organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez;
- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów – uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu;
- respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolników, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa;
- uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek;
- wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty i chwytaki ringo, podania piłki do partnera jednoonóż i oburącz w miejscu lub w ruchu, odbicia piłki, kozłowanie w miejscu i w ruchu, podania piłki w miejscu i w ruchu, prowadzenie piłki, strzał do celu;
- układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu; 7. jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. hulajnodze, rolkach, rowerze, sankach, łyżwach.

Wymagania edukacyjne z religii w klasach I – III:

Wymagania (ocenie wiadomości i umiejętności ucznia) zostały opracowane w oparciu o realizowany przez nauczyciela „Program nauczania Zaproszeni na ucztę z Jezusem Komisja Wychowania Katolickiego KEP”. W klasach I-III: program

- kl. I – AZ-11-01/18-KI-4/20

Poznaję Boży świat

red. K. Mielnicki, E. Kondrak,

- kl. II – AZ-12-01/18-KI-7/21

Odkrywam królestwo Boże

ks. dr K. Mielnicki, E. Kondrak

- kl. III AZ-13-01/18-KI-14/22

Poznaję Jezusa

ks. dr K. Mielnicki, E. Kondrak

Rozwijanie poznania wiary

Uczeń:

- wskazuje owoce chrztu świętego i zobowiązania wynikające z jego przyjęcia
- wskazuje, że Bóg zaprasza do przyjaźni, jest zawsze blisko nas, obdarza łaską,
- odnajduje w codzienności ślady Bożych darów i umie dziękować za nie,
- wskazuje znaczenia Pisma Świętego w życiu człowieka,
- uważnie słucha słów Pisma Świętego,
- wskazuje najważniejsze przymioty Boga,
- omawia teksty potwierdzające wiarę w zmartwychwstanie Jezusa,
- opowiada o zesłaniu Ducha Świętego,
- wskazuje, w jaki sposób może wyrazić wdzięczność panu Jezusowi za dar Jego ofiary,
- opowiada o wierze w powtórne przyjście Jezusa,
- opowiada o misji Kościoła,
- uzasadnia konieczność łaski Bożej dla zbawiania,
- wyjaśnia, że stworzenie jest przejawem miłości Bożej,
- omawia teksty mówiące o działaniu Boga,
- wyjaśnia pojęcia: zbawienie, grzech i apostoł,

Wychowanie liturgiczne

Uczeń:

- wymienia sakramenty święte,
- wyjaśnia podstawowe gesty znaki i symbole liturgiczne,
- wskazuje na religijny wymiar świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy,
- kojarzy nabożeństwo drogi krzyżowej, różańcowe, majowe i czerwcowe z czcią do Jezusa ukrzyżowanego, Maryi i Najświętszego Serca Jezusowego,
- -wskazuje elementy świętowania niedzieli,
- wskazuje elementy świętowania Wielkanocy,
- wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego,
- określa sposoby walki z grzechem,
- wskazuje, co dokonuje się w sakramencie pokuty i pojednania,
- wskazuje jak należy przygotować się do sakramentu pokuty i pojednania,
- wyjaśnia, dlaczego należy systematycznie korzystać z sakramentu pokuty i pojednania,
- opowiada o ustanowieniu Eucharystii,
- wskazuje, że Eucharystia jest ofiarą Chrystusa i Kościoła,
- opowiada o tym, co dzieje się podczas poszczególnych części Mszy Świętej,
- wskazuje, jak należy przygotować się do uczestnictwa do Mszy Świętej i przyjęcia Komunii Świętej,
- wyjaśnia pojęcia: *post eucharystyczny, Komunia Święta i Najświętszy Sakrament,*

Formacja moralna

Uczeń:

- mawia wybrane przypowieści Jezusa,
- podaje przykłady niesienia pomocy innym,

- rozwija postawę zaufania do pana Boga i odpowiedzi na Jego wezwanie,
- opowiada o znaczeniu sumienia,
- wyjaśnia, jakie postawy sprzeciwiają się Bożym przykazaniom,
- wskazuje, jak w codziennym życiu, należy zachowywać przykazania Boże,
- wyjaśnia, na czym polega wiara w Boga, zaufanie i szacunek do Niego,
- uzasadnia, dlaczego niedziela, jest najważniejszym dniem chrześcijanina,
- charakteryzuje, na czym polega, postawa szacunku wobec rodziców
- i innych dorosłych oraz właściwe odniesienie do drugich; wdzięczność, gotowość do dzielenia się z innymi, wzajemne obdarowanie się, przeproszenie,
- wyjaśnia zagrożenie zdrowia własnego i innych,
- prezentuje właściwe postawy w stosunku do otaczającego środowiska, przyrody i własnego ciała,
- uzasadnia postawę szacunku i troski o własność swoją, cudzą i wspólną,
- wyjaśnia, na czym polega postawa prawdomówności i uczciwości,
- uzasadnia szacunek do wartości doczesnych,
- wskazuje, jak należy troszczyć się o dobro wspólne; klasowe, rodzinne, parafialne,
- odróżnia dobro od zła,
- wskazuje wrażliwość na przejawy dobra i zła,
- przejawia postawę życzliwości i koleżeństwa wobec rówieśników,
- wskazuje, w czym może naśladować postaci biblijne i świętych.

Wychowanie do modlitwy

Uczeń:

- wskazuje cechy modlitwy,
- odróżnia modlitwę od innych wypowiedzi i działań ludzkich,
- zna wybrane modlitwy, pieśni i piosenki,
- formułuje samodzielnie modlitwę, w której wielbi Boga, dziękuje Bogu, prosi i przeprosza Boga,
- omawia wybrane prośby modlitwy Ojciec nasz,
- wskazuje przykłady modlitwy w Biblii,
- odróżnia modlitwy prośby, dziękczynienia, przeproszenia i uwielbienia.
- wskazuje sytuację, w których się modli.

Wychowanie do życia wspólnotowego

Uczeń:

- wskazuje, jak tworzyć wspólnotę i jedność w klasie, rodzinie,
- dobiera właściwe formy komunikowania się z innymi,
- wskazuje jak trzeba pielęgnować przyjaźń,
- wskazuje, jak tworzyć wspólnotę, jedność w parafii,
- wyjaśnia poszczególne przykazania kościelne,
- wskazuje, co jako dziecko może uczynić dla Kościoła – wspólnoty oraz wspólnoty świeckiej.

Wprowadzenie do misji

Uczeń:

- wskazuje, na czym polega dobre wypełnianie czynów apostoelskich w codziennym życiu,
- wyjaśnia, po co dzielić się z innymi swoją wiedzą o Bogu.

FORMY I KRYTERIA OCENIANIA:

1. Wypowiedzi ustne, odpowiedzi na zadane pytania.
2. Praca na lekcji (korzystanie z Biblii, podręcznika i innych pomocy katechetycznych).

3. Zeszyt ćwiczeń, zeszyt ucznia (systematyczność, estetyka).
4. Zadania domowe.
5. Prace dodatkowe.
6. Udział w konkursach.
7. Modlitwy (Mały Katechizm): Znak Krzyża, Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Pod Twoją Obronę, Aniele Boży, Dekalog, Akty (wiary, nadziei, miłości, żalu)...

KLASA I:

- a) uczeń powinien znać (wiedza):** podstawowe pozdrowienia chrześcijańskie; modlitwy (Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Chwała Ojcu, gesty i słowa (Znak Krzyża); wydarzenia z życia Jezusa (określone w programie nauczania)
- b) uczeń powinien umieć (umiejętności):** wykonać godnie i ze zrozumieniem Znak Krzyża; godnie zachować się w czasie modlitwy, w miejscu świętym i podczas słuchania słowa Bożego; z szacunkiem odnosić się do księgi Pisma Świętego; z ufnością zwracać się do Boga w modlitwie.

KLASA II:

- a) uczeń powinien znać (wiedza):** modlitwy i gesty z klasy I; postaci biblijne; nauczanie i czyny Jezusa; sakramenty; pieśni liturgiczne (wybrane); modlitwy (wybrane)
- b) uczeń powinien umieć (umiejętności):** z czcią odnosić się do słowa Bożego zawartego w Biblii; wzrastać w miłości Boga i bliźniego

KLASA III:

- a) uczeń powinien znać (wiedza):** modlitwy z klasy I i II; dialogi używane podczas Eucharystii; elementy (strukturę) Mszy Świętej; wydarzenia z życia Jezusa (zwłaszcza związane z Jego męką, śmiercią i zmartwychwstaniem); religijne znaczenie darów chleba i wina; obrzędy Komunii Świętej; pieśni i piosenki religijne (wybrane); tajemnice różańca i wydarzenia z życia Jezusa i Maryi w nich ukazane. warunki spotkania z Jezusem w sakramencie pokuty i Eucharystii; formuły liturgiczne (formuła spowiedzi, odpowiedzi na dialog z kapłanem podczas Eucharystii);
- b) uczeń powinien umieć (umiejętności):** z czcią odnosić się do słowa Bożego zawartego w Biblii; wzrastać w miłości Boga i bliźniego, brać udział w przeżywaniu tajemnic wiary zgodnie ze świętami roku liturgicznego;

ROZDZIAŁ VI – Ocenianie zachowania ucznia

Postanowienia ogólne

1. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w Statucie szkoły.
2. W klasach I - III ocenianie zachowania uczniów monitorowane jest na bieżąco. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania są ocenami opisowymi.
3. Szczegółowe warunki i sposób oceniania zachowania określa Statut Szkoły.

ROZDZIAŁ VII – Dostosowanie wymagań do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Wymagania edukacyjne, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym,
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego

- orzeczenia;
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
 - 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów,
 - 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

ROZDZIAŁ VIII - Klasyfikowanie i promowanie uczniów

1. Klasyfikacja śródroczna i roczna w klasach I-III szkoły podstawowej polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym .
2. W klasach I - III szkoły podstawowej śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne są ocenami opisowymi, uwzględniają poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:
 - wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego,
 - wymagań wynikających z realizowanych programów nauczania
3. Z oceną śródroczną i roczną - proponowaną rodzic /prawny opiekun zapoznaje się poprzez dziennik elektroniczny.
4. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zawiera informacje na temat osiągnięć edukacyjnych ucznia klas I- III w zakresie edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej, społecznej, muzycznej, plastycznej, technicznej, ruchowej, informatycznej oraz języka angielskiego.
5. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych poziomem rozwoju i osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym lub stanem zdrowia ucznia, rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy 1-3 szkoły podstawowej, na wniosek wychowawcy oddziału po zasięgnięciu opinii rodziców ucznia lub na wniosek rodziców ucznia po zasięgnięciu opinii wychowawcy oddziału.

Opracowanie: Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej:

1. Beata Jańczuk - przewodnicząca zespołu
2. Małgorzata Piechowska
3. Sylwia Wiącek
4. Ewa Kwiecień
5. Magdalena Świętoń
6. Magdalena Bogumił
7. Monika Zyga
8. Elena Skoczeń
9. Agnieszka Ogórska
10. Marzena Szycko
11. Kamila Wróbel
12. Monika Klima
13. Maja Dzedziniewicz

